

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni din 17 martie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului

Gauga Mihail Sergiu, născut la 05 noiembrie 1970, originar și domiciliat în or.Căușeni, str.Mitropolitul Varlaam 64.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 01.07.2009 - 17.03.2013,

Instanța de apel: 15.04.2014 - 12.05.2015,

Instanța de recurs: 11.09.2015 - 25.11.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 17 martie 2013, Gauga Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal și art.385 alin.(4) Cod de procedură penală la amendă în mărime de 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Rotaru Grigore, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a reținut că Gauga Mihail a dobîndit ilegal și a păstrat substanțe narcotice - marijuană în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe.

La începutul lunii martie 2009, fiind în conflict cu concubina sa, sacoșa cu marijuană a dus-o lui Rotaru Grigore pentru păstrare, ultimul fiind conștient de faptul că păstrarea sau alte operațiuni ilegale cu substanțele narcotice, psihotrope sau a analogelor lor este interzisă, a acceptat și a preluat de la Gauga Mihail spre păstrare sacoșa cu marijuană.

În aceeași perioadă de timp, Gauga Mihail, întîlnindu-se cu cunoscutul său Sfatuță Denis, i-a spus acestuia că are ierburi lecuitoare cu efecte de scoatere a șlacurilor din organism, întrebîndu-l dacă nu cunoaște persoane care au nevoie de așa ceva. Acesta a transmis informația prietenilor săi Epureanu Eugen și Toderașcu Sergiu, iar cel din urmă lui Enachi Eugen, care este un informator al poliției, presupunînd că Gauga Mihail deține substanțe narcotice, a comunicat informația colaboratorului SIGC CGP Chișinău, I.Sîrbu care, la 17 martie 2009, a organizat instigarea lui Gauga Mihail la înstrăinarea a 100 pahare de marijuană contra sumei de 40000 lei, înscenînd în acest scop o achiziție de control,

urmată de reținerea în flagrant și ridicarea a 3313,72 grame de marijuana de la domiciliul lui Rotaru Grigore.

Conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 18 martie 2009 și raportului de constatare tehnico-științifică nr.203 din 31.03.2009, masa vegetală de culoare cafenie, în stare fărâmițată, depistată și ridicată de la domiciliul lui Rotaru Grigore, s-a dovedit a fi marijuana, masa căreia în stare uscată este de 3313,72 grame, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia în privința inculpatului M.Gauga, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, pe motiv că instanța greșit a calificat acțiunile inculpatului în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal și incorect a ajuns la concluzia că acțiunile lui au fost îndreptate doar spre păstrarea substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, pe când au fost îndreptate spre realizarea substanțelor narcotice, reieșind din declarațiile martorilor D.Sfatuța, E.Epureanu, I.Sîrbu, E.Enachi, C.Malic, din care rezultă că inculpatul căuta persoane cărora ar fi putut să le vîndă iarbă pentru curățarea organismului (marijuana), cărora instanța nu le-a dat o careva apreciere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, apelul procurorului a fost admis, casată sentința, în partea numirii pedepsei în privința lui M.Gauga și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui M.Gauga în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, în penitenciar de timp semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceutic și legat de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală i s-a redus pedeapsa, stabilindu-i-se 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceutic și legat de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani. În rest sentința a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui M.Gauga în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, iar concluzia instanței privind excluderea indicelui calificativ „cu scop de înstrăinare” este întemeiată și argumentată.

De asemenea, instanța a conchis că prima instanță corect a reținut ca probe ce confirmă vinovăția inculpatului M.Gauga în săvîrșirea infracțiunii de păstrare a substanțelor narcotice declarațiile inculpaților M.Gauga și Gr.Rotaru, a martorilor D.Sfatuța, I.Sîrbu, C.Malic și E.Epureanu, însă acestea nu pot fi luate ca probe ce ar dovedi vinovăția lui M.Gauga în săvîrșirea infracțiunii incriminate - art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, de înstrăinare a substanțelor narcotice, deoarece declarațiile martorilor operativi ai SIGC CGP Chișinău, I.Sîrbu și M.Constantin, a informatorilor E.Enachi și I.Ivanov, cît și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.03.2009, au fost efectuate cu încălcări de procedură, și anume acțiunile operative de investigație efectuate de către I.Sîrbu și M.Constantin, au fost întreprinse contrar prevederilor art.6-8 din Legea nr.45 din 12.04.1994, privind activitatea operativă de investigații, aceștia organizînd și personal conducînd *achiziția de control și reținerea în flagrant* și-au depășit competența, acționînd fără împuternici legale. Iar I.Sîrbu, împreună cu persoanele care l-au însoțit, a întreprins o acțiune privată prin instigarea lui M.Gauga și Gr.Roatru la comercializarea drogurilor, înscenarea achiziției și reținerea lor ulterioară în flagrant, deoarece la caz denunțul pretins

ca fiind făcut de către informator nu a fost înregistrat conform prevederilor art.262, 274 Cod de procedură penală.

La fel, instanța a conchis că prima instanță corect a dat apreciere critică declarațiilor martorilor E.Enachi și I.Ivanov și a respins ca probă procesele-verbale de audiere a lui E.Enachi, de confruntare între E.Enachi și M.Gauga, de verificare a declarațiilor lui E.Enachi, din motiv că așa persoană nu a fost identificată, audiată în instanță și la aceste probe nu a avut acces partea apărării.

În concluzie, instanța, reținând cele enunțate, a concluzionat că corect prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului M.Gauga din prevederile art.217¹ alin.(4) lit.d) în cele ale art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, adică păstrarea, sau alte operațiuni ilegale cu substanțe narcotice, psihotrope sau cu analoagele lor, fără scop de înstrăinare, săvârșite de două persoane în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei, din motiv că instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.16, 61, 75 Cod penal și incorect a aplicat inculpatului o pedeapsă alternativă sub formă de amendă, pe care o consideră una prea blândă.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de apel ținând cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art.16 Cod penal este una gravă, de persoana celui vinovat, care anterior a mai fost condamnat, și din nou a comis o infracțiune, ceea ce indică că scopul pedepsei penale nu a fost atins, inculpatul nu s-a corijat, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, a considerat de a-i aplica inculpatului o pedeapsă mai aspră, cu închisoarea, însă care va fi redusă în temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, reținându-se încălcările normelor procedurale comise în cursul urmăririi penale.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul B.Druță în numele inculpatului M.Gauga care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.2), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare, ori să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă mai blândă, fiindcă cea stabilită este prea aspră; instanța a ignorat faptul că probele prezentate de partea acuzării în confirmarea vinovăției inculpatului au fost acumulate contrar prevederilor legale și în cazul dat urma să se conducă de principiul prezumției nevinovăției și să interpreteze aceste probe în favoarea inculpatului, dispunând achitarea acestuia, astfel instanța de apel a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a deciziei instanței de apel recurentul invocă pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal reține că dispoziția la care se referă recurentul, prevede expres și limitativ 4 temeiuri în baza cărora pot fi supuse recursului hotărârile instanței de apel: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare.

În recursul declarat nu se face trimitere la vreun temei concret pentru recurs prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, dar se critică decizia instanței de apel, prin prisma pedepsei aplicate, pe care recurentul o consideră prea aspră, din care se prezumă temeiul prevăzut de pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

La acest capitol Colegiul atestă că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestuia. Totodată, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sanțiunea art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, în baza căruia M.Gauga a fost condamnat, prevede pedeapsa închisorii de la 1 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Potrivit deciziei instanței de apel, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceutic și legat de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani și, reținând faptul că în cadrul urmăririi penale au fost încălcate normele procedurale, i-a fost redusă pedeapsa închisorii, în temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul farmaceutic și legat de gestionarea substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

Consultând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei, instanța a ținut seama de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave, de toate circumstanțele atenuante și lipsa celor agravante, de persoana inculpatului, care anterior a mai fost condamnat, antecedente penale fiind stinse, și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat că corijarea și reeducarea lui M.Gauga fără izolare de societate nu va duce la corectarea ultimului, deoarece pedeapsa penală presupune conștientizarea de către inculpat a celor săvârșite, astfel că numai prin aplicarea pedepsei închisorii va fi atins scopul pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal constată că pedeapsa fixată inculpatului de către instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind respectate principiile generale de individualizare a ei, deoarece o pedeapsă este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea vinovatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către acesta, cât și de alte persoane. Limitele termenelor de pedeapsă sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele săvârșirii faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Reținând faptul că combaterea traficului și consumului de droguri a reprezentat și reprezintă la nivel național o problemă socială complexă, ale cărei modalități de manifestare, repercusiuni și moduri de soluționare interesează atât factorii instituționali ai statului, cât și opinia publică, datorită faptului că este un fenomen deosebit de grav și periculos pentru sănătatea populației, reținând și circumstanțele menționate mai sus,

Colegiul conchide că pedeapsa de 3 ani închisoare, ce i-a fost stabilită inculpatului de instanța de apel, este una echitabilă în coraport cu fapta comisă și gravitatea acesteia.

La fel, reieșind din textul recursului, recurentul mai solicită casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei hotărîri de achitare a lui M.Gauga, invocînd că instanțele de fond constatînd încălcările procedurale ce au avut loc în cadrul urmăririi penale, urmau să pronunțe o hotărîre de achitare a acestuia

Referitor la motiv dat, Colegiul penal ține să enunțe prevederile art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Reieșind din actele cauzei, inculpatul, cît și apărătorul său, nu au declarat apel asupra sentinței, prin care ar fi solicitat achitarea lui M.Gauga, împotriva sentinței a declarat apel doar procurorul. Prin urmare, partea apărării a căzut de acord cu concluziile instanței de fond privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii de care a fost recunoscut vinovat și cu încadrarea juridică a faptei comise în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, astfel inculpatul, cît și avocatul au pierdut dreptul de a contesta decizia instanței de apel în partea încadrării juridice a faptei, avînd dreptul de a o contesta doar în partea stabilirii pedepsei, prin care i s-a înrăutățit situația inculpatului.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care face referire avocatul și, deci, nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate.

În conformitate cu art.432 alin. (2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul B.Druță în numele inculpatului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului Gauga Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2015, în cauza penală în privința lui Gauga Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu